VZGOJA 96
Revija za učitelje, vzgojitelje in starše
december 2022, leto XXIV/4

Ustanovitelja in izdajatelja
Društvo katoliških pedagogov Slovenije in
Družba Jezusova

Svet revije
mag. Miran Žvanut
mag. Albert Bačar
dr. Viljem Lovše
Jože Mlakar
Marjan Peneš
dr. Andrej Perko
Marija Šušteršič
Marija Žabjek

Odgovorni urednik
dr. Silvo Šinkovec

Uredniški odbor
Erika Ašič
dr. Janez Gabrijelčič
dr. Dejan Hozjan
dr. Jana Kalin
dr. Vanja Kiswarday
mag. Marijana Kolenko
dr. Nives Ličen
prof. Bernarda Mal
dr. Anton Meden

Naslov uredništva
Vzgoja, Rožna ulica 2,
1000 Ljubljana
01/43-83-983
revija.vzgoja@gmail.com
silvo.sinkovec@rkc.si
http://www.revija-vzgoja.si

ID za DDV
SI64231160

Transakcijski račun
SI56 6100 0000 9750 496
odprt pri Delavski hranilnici d.d.

Oblikovanje in prelom
Tiskarna Oman, Kranj

Tisk
Belin

Lektoriranje
Barbara Rodošek

Revija *Vzgoja* izhaja štirikrat letno. Cena izvoda v letu 2022 je 5,80 €. Naročnina za Vzgojo za leto 2023 bo 26 €, cena za posamezni izvod pa 6,60 €. Naročnina za tujino bo 36 €. DDV in poštnina sta všteta v ceno. Odpoved naročnine sprejemamo samo pisno za naslednje obračunsko obdobje. Navodila za pisanje prispevkov lahko dobite na uredništvu ali na spletni strani. Prispevkov ne honoriramo. Če naročniki svojega izvoda ne prejmete na dom, prosimo, da nas o tem obvestite. Natisnjenih 1500 izvodov.

ISSN: 1580-0482

Revijo sofinancirata Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS in Ministrstvo za kulturo.

Na valovih morja

Silvo Šinkovec, D. J., dr. ped. znanosti, psiholog, defektolog in teolog, je predavatelj, terapevt, voditelj več seminarjev, šol za starše in duhovnih vaj, urednik revije *Vzgoja*, duhovni asistent *DKPS* in direktor *Inštituta Franca Pedička*.

Kako je, ko se človek znajde na valovih, ko ni nobene opore? Nikjer obale. Nikjer nikogar. *Človek v morju* je naslov predstave v *MGL*. To ni igra, ker ni igre. Ni pisatelja. Ni režiserja. Je samo igralec. Ki ni igralec, ker ne igra igre. Je pripovedovalec svoje zgodbe. Včasih je bil mornar.

Potovati na ladji je svojevrstna avantura, je pa tudi svojsko delo. Držati ladjo na morju, peljati jo po morju, hraniti ljudi na njej, tedne in mesece. Tovoriti težke hlode, rudo ali karkoli že je treba. Kot tovorijo tovornjake. Toda na ladji je vse bolj veliko, zahtevno in težko. Biti na ladji je garanje. Hkrati pa se pelješ. V nove in nove kraje. Srečaš nove in nove ljudi. Si del skupine, ki mora sodelovati, da preživi. To je svojevrsten kolektiv reda, discipline in vzajemnosti.

Človek na ladji čisti rjo in privezan visi nad morjem. To je edini način, da očisti zarjavele dele kovine. In ko tako visi, se ob sunku ladje raztrga jermen. Človek pade v morje. Vsi na ladji delajo svoje delo in ne opazijo, da je nekdo zgrmel z ladje. Ladja se oddaljuje in človek ostane v vodi. Sredi neskončnega morja. Nikjer nikogar. Nobene druge ladje. Ocean namreč ni cesta, na kateri se gnetejo avtomobili. Ostane sam na valovih. Igralec pripoveduje o strahu, ki ga popade. Kaj ga lahko reši? Pograbi ga jeza. Zakaj se mora to zgoditi prav njemu? Kaj je hudega storil, da se mu to dogaja? Vsega je konec.

In upanje. Če ni ljudi, mi lahko pomaga kdo drug? Prikrade se spomin na staro mamo. Učila ga je moliti Sveti angel. Stara molitvica pride zdaj prav. In Oče naš. In Zdrava Marija. In rožni venec. Sredi morja mladenič v smrtnem strahu ponavlja svete besede. To traja. Nima občutka, da ga kdo sliši. Da od kod prihaja rešitev.

Mogoče se bo rešil s svojimi močmi. Začne plavati. Gara. Kam naj preplava? Čez nekaj časa je jasno. Če bi plaval dneve, ne bi prišel blizu obale. Ker je predaleč. Potem pride misel, da se prepusti valovom. Da počiva. Vrti se film nazaj, spomini. V prepuščenosti raste mir v srcu. V duši. Še dobro, da je bilo vse sredi sončnega dneva. Čez nekaj časa se pojavijo vrhovi ladje. Tovariši z ladje ga najdejo in rešijo.

Igralec pove, da ga iz te izkušnje še vedno spremlja mir. Tisti mir, ki ga je čutil, ko je bil prepuščen morju, času, usodi. Ko je skrb za rešitev izpustil iz rok in se ni več sam trudil, da bi se rešil, se je vse zgodilo.

Mornarji so odkrili, da človeka ni več na ladji. Torej je nekje v morju. Toda kje? Kapitan ladje je natančno izračunal pot, obrnil ladjo in plul nazaj, kolikor se je dalo natančno. Da bi ga našli. Vsi so prežali in gledali v morje. Se bo kje pokazala roka ali glava izgubljenega tovariša? Treba je bilo prevzeti odgovornost. Prebudil se je čut za solidarnost. Ni vseeno, če se nekdo izgubi sredi morja. Kot v življenju. V življenju srečamo ljudi, ki so odgovorni, solidarni, velikodušni. In kaj lahko storimo, da bodo otroci postajali odgovorni, solidarni in velikodušni ljudje?

Eden od ciljev vzgoje in izobraževanja je to, da bi se otroci naučili 'biti človek'. To pomeni tudi, da bi se naučili priti v najbolj težkih okoliščinah do notranjega miru. Ko ni vse v njihovih rokah in je treba zaupati. To daje upanje v rešitev. Čeprav ne veš, od kod bo prišla. Preizkušnja prinese vero, da je nekaj več kot moje moči in bistroumnost, kot moje pridobljene veščine.

Kako šola opremlja otroke za trenutke, ko se bodo znašli na valovih življenja, ko bo kazalo, da ni nobenega izhoda? Se bodo mladi prepuščali obupu? Jih bo obvladoval strah? Bodo brezglavo mahali okrog sebe, da bi se rešili, čeprav s tem ne morejo narediti nič? Bodo molili? Bodo v miru čakali, kaj bo prineslo življenje? Človek potrebuje oporo, upanje, žarek luči, da zmore v miru čakati na rešitev.